

Za poduk in kratek čas.

Kako se je nemškutar izpreobrnil.

(Prizor iz kmečkega življenja. Napisal J. Sattler.)

Osebe: Križan, kmet. Lena, njegova žena. Lipe, njen sin. Brdnik, predsednik kmečki čitalnici. Micika, njegova hči. Meh, godec.

I. Dejanje.

1. Prizor.

(Kmetška hiša. Križan hodi ošabno po sobi.)

Križan sam.

Križan. Iz mesta mi pišejo gospodje, naj delam na to, da zmagamo pri srenjskih volitvah. Hudimano! Kar pomnim, bili smo občinski oblastniki vedno mi, ki znamo tajč posprehen. Še le v zadnjem času so začeli rovat in nemir delati nekateri ubogi kočarji, ki ne premorejo drugega, kakor medlo kozo. Pokazalo se je to lansko leto ob volitvah v državni zbor. Tedaj smo propali prvokrat. Morda nas hočejo še vreči iz občinskega zastopa? Novi župnik je vsega tega kriv. Ustanovili so si bralno društvo, in hudoba vé, kako drugo še. Na ves glas nas psuje ta zgaga pelinova, da smo nemškutarji in Judeži. — Ali le počakajte! Pokazali vam bomo, kdo je tu gospod! Dali vam bomo vetra, da vas bo ščipalo in grizlo po kajžarskih vaših črevih. — Sam hudir bi bil, da bi se jim vdali! —

Mene stiska sicer že starost; pa ne odstopim, ne. Tu gre za čast in — hvaležnost. Meščani me spoštujejo; pomagali so mi tudi že marsikaj. Napeti torej moramo vse sile, da potlačimo to zgago. — Volilec kupimo obed, in če nimajo obutala, pošljemo jim čevlje: tistim pa, ki so nam kaj dolžni, zagrozimo z doktorjem. Ravno v tem-le listu (vzame ga z mize) pišem gospodom v mesto, naj pridejo k meni, da se pogovorimo, kako in kaj. — Mi bomo že učili te kočarje kozjih molitvic, da bodo vedeli, kaj se pravi nas psovati nemškutarjem. (Vdari ježno ob mizo.) Ti zgaga pelinova!

2. Prizor.

Prejšnji in Lena.

Lena. (Stopi v sobo in vsede na klopi za peč.) Mrzlo je zunaj. Vsa sem drevena. Zdi se mi, da ni nobene gor-kote več v mojih udih.

Križan. Postarala sva se, postarala.

Lena. Čas je, da se tudi odpočijeva. Jaz ne morem več delati in trpeti. Treba bo mlade gospodinje.

Križan. Se ve, da bo treba. Časi so slabi; davki požrejo vse; gospodarstvo nam začenja iti rakovo pot. Potrebno bo krepkih rok v hišo in kaj — denarja.

Lena. Lipe je tudi že v teh letih, da se oženi. Ali odkod nevesto? Ti veš dobro, da bi si on najrajši vzel Brdnikovo Miciko. Boljše snehe si tudi želeli ne moreva; ali kaj, da je Brdnik ne dá!

Križan. (Osorno.) Zakaj bi je ne dal? Saj nismo berači.

3. Prizor.

Prejšnja in Lipe.

Križan. Ravno prav prideš. Z materjo sva se razgovarjala, da bi ti prevzel kmetijo in se oženil. Letos je dolg pust; poišči si nevesto.

Lipe. Neveste ni treba daleč iskati; ali druga težava je; Brdnik jo le pogojno dá.

Križan. (Zaničljivo.) No, kakšni pa so ti pogoji?

Lipe. Samo jeden je: da pustite tisto nemškutarstvo in se oklenete slovenske domovine.

Križan. (Ježno.) Hudimano! Vidva z Brdnikom me ne bota učila, kaj mi je storiti. Šestdeset let že imam; postaral sem se o tem, kar zdaj nekateri nemirneži psujejo nemškutarstvo. Prijateljem svojim se ne bom izne-

veril na stare dni. Ne, tega nikdar ne stori siva moja glava.

Lipe. Tedaj pa ne dobim Micke, dokler bote vi živeli.

Križan. (Ježno.) Kaj mi je do Brdnikove hčere! Ta duša napihnjena morda misli, da ni več deklin na svetu. Vzemi si drugo! (Dalje prih.)

Smešnica. »Nekaj, oče«, reče neko jutro obč. sluga županu, »nekaj se mora izgoditi v naši občini, da pridemo na bolje«. »Kaj pa, sinko?« vpraša župan. »Moja plača«, odvrne sluga, »moja plača vzviša se lahko!«

Razne stvari.

(K odborovi seji družbe duhovnikov), ki se bode vršila bodoči torek, dne 15. t. m. ob 11. uri predpoldne v škofijski pisarni, čč. gg. odbornike vljudno vabi
Predsednik.

(Volitev.) Dne 2. marcija, to je na pepelnico, bila je v Gotovljah nova volitev župana. Anton Žvižej izvoljen je soglasno županom, korenjak od nog do glave in kakor nalašč vstvarjen za ta posel; njegovim namestnikom pa Valentin Vipotnik.

(Občina) Št. Jurij ob južni železnici je v ponedeljek, dne 7. marcija imela volitev župana in volili so na novo g. dr. Gustava Ipavec. On jim županuje že celih 23 let.

(Župan.) Gosp. Jož. Steyer, župan v Ljutomeru, je dobil od Nj. veličanstva zlati križec s krono za zasluge njegove v občne koristi.

(Sadjarstvo.) Sedaj je primeren čas, da se gosenična zalega z drevja obere. Če mi zalege ne obere, oberejo nam pa potem gosenice sadje.

(Cecilijino društvo) v Mariboru je pričelo na novo svoje pevske vaje in so mu premil. knezoškof, pokrovitelj njegov, darovali 25 gold.

(Starosta) duhovnikov naše škofije, vlč. g. Fr. Globočnik, zlatomašnik, kn. šk. duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Juriji pod Tabrom, je umrl dne 7. marcija v 87. letu svoje dobe. Naj počiva v miru!

(Za društvo »Associatio perseverantiae sacerdotalis«.) P. n. gospodje, ki so udje društva »associatio perseverantiae sacerdotalis«, in so naročnino za društveni list »Correspondenz« (50 novč), eno ali več let na dolgu, blagovolijo naj jo čem preje poslati gosp. Karolu Hribovšek, kanoniku in ravnatelju tukajšnje bogoslovnice.

(Nemščina.) Neko nemško tesalo norčuje se v Marburgarici iz rokodelcev pri Sv. Kungoti blizu Maribora. Če govoré ondi rokodelci v resnici tako nemško žlobudro, kakor jo ona popisuje, tedaj so že vredni tega zasmehovanja, ali nam se dozdeva, da je taka žlobudra le mogoča v ustih spridenih nemškutarjev.

(Imenovanje.) V Radvanji pri Mariboru je postal učitelj J. Jank, nadučitelj tamošnje ljudske šole. Le-ta je v rokah nemškega šulvereina in novi vodja te šole je neki nemške krvi (?) in ima torej vse lastnosti za to, da vzredi iz slov. otrok nemške — velikane. Hvala pa gre za to neki štajarskemu »deželnemu odboru«.

(Lanska letina na Štajarskem) je dala blizu 770.000 hektl. pšenice, 880.000 hektl. rži, 234.000 ječmena, 1.608.000 ovsa, 1.008.000 koruze, 295.000 hektl. vina. Z ozirom na poprečni znesek prejšnjih 5 let, je bila lani pšenica slabša za 7°/₁₀₀, rž za 14, ječmen za 5, oves za 9, turšica za 12 in vino za 35°/₁₀₀.

(Rabelj.) Novi rabelj na Dunaji je brat prejšnjega, Alojzij pl. Seyfried. Za to službo je bilo 115 prošnikov in vsi so imeli spričevala, da umejo to službo izvrstno.